

Generell kursanalysmall för ME 1037 Genus och jämställdhet i teknikyrken
Period 2 hösten 2021

1. **Kursansvarig och examinator:** Anna Wahl, professor Index
2. **Beskrivning av kursvärderingsprocessen**

Kursvärderingsprocessen genomfördes vid det sista undervisningstillfället den 16 december 2021. Halva gruppen deltog i sal på KTH och fick då själva skriva ner svar på 3 frågor. Resten av studenterna deltog samma dag på zoom och fick då göra samma övning. Studenterna redogjorde både muntligt (100%) och skriftligt (75%) för sina svar. JML aspekter framkom i reflektioner om kursens innehåll.

3. **Redogörelse för möten som hållits med studenter**

Utvärderingen gjordes vid det sista undervisningstillfället, både i klassrum och på zoom.

4. **Kursen upplägg**

Kursen genomfördes som läskurs i kombination med föreläsningar och seminarier för diskussion. Studenterna fick stöd i att skapa bokcirklar och även stöd för hur strukturen på samtalen i bokcirkarna kunde se ut. Examinationen bestod av en hemtenta med både litteraturfrågor och ett praktikfall för tillämpning av kunskaper. Instruktioner var tydliga om att referera till kurslitteraturen. Kursens upplägg liknade tidigare år, med tillägg för fler föreläsningar och seminarier utifrån kursanalys 2020.

5. **Studenternas arbetsinsats tid i relation till poäng**

Studenterna arbetar i en omfattning som motsvarar kursens poäng. Det krävs mycket tid för att läsa de tre böckerna, och flera av studenterna påpekar att de är ovana vid att läsa mycket och text, som dessutom upplevs som krävande.

6. **Studenternas resultat**

Samtliga 12 studenter (en student gjorde inte hemtentan) har nu godkänts i kursen. Resultaten är bra, men något sämre än tidigare år. Troligen har de inte läst litteraturen i den utsträckning som krävs för att få betyg A, vilket ingen fick denna gång. Däremot har fem studenter fått B, vilket är mycket bra. Tre studenter fick lämna in kompletteringar till tentan, vilket de gjorde och blev godkända.

7. **Svar på öppna frågor**

Studenterna svarade på tre öppna frågor; "Vad är det viktigaste du tar med dig från kursen?" "Fördelar och nackdelar med en läskurs?" och "Önskar mer av och andra synpunkter på kursen?"

Svaren på frågorna är:

Vad är det viktigaste du tar med dig från kursen?

Jag tar med mig mycket bra insikter och teorier från kurslitteraturen. Jag tycker att det har varit mycket bra teori och begrepp, men allra mest givande har varit de mer öppna frågorna och inbjudan till egen reflektion som kursen och kurslitteraturen har innehållit. Jag har fått med mig ord på mina egna tankar via läsningen och framför allt bokcirkelarna.

Det viktigaste jag tar med mig från kursen är att ställa mer krav på sin omgivning, både privat och ute i arbetslivet eller i skolan, att man uppmanas att kontinuerligt undersöka, analysera, åtgärda, utvärdera.

Ex med kvantitativ / kvalitativ jämställdhet – bara för att det är en jämn fördelning på arbetsplatsen så betyder det inte att kvinnor och mäns kunskaper alltid tas på samma allvar.

Det viktigaste jag tar med mig från kursen är att fortsätta tro på mig själv, på mina kvinnliga kollegor och klasskamrater, samt att fortsätta driva kampen - för att det blir skillnad och det kommer att bli bättre i jämställdhetsfrågan. Jag har lärt mig mycket nya lärdomar och tagit till mig kunskaper som jag tror att jag kommer att ha användning av både i affärlivet och i privatlivet. Rent konkret gillade jag nog mest den delen i "Det ordnar sig" som handlade om hur vissa företag, rent praktiskt, arbetar idag för att möjliggöra att det inte blir argument kring föräldraledighet genom att ge lön för inkomstbortfall, att göra föräldraledighet meriterande och att inte skicka mail före/efter vissa tider för att ge tid till omsorgsansvar.

Vidare tar jag med mig att genuitet och ödmjukhet är bästa sättet att lära ut på, du har verkligen varit en toppenlärare!

- Har alltid tänkt på jämställdhet som självklarhet på arbetsplatsen, men aldrig riktigt gått in så djupt på hur det faktiskt kan se ut på en arbetsplats
- Det gör det enklare att se om det förekommer orättvisa på arbetsplatsen
- Man brukar bara höra om att kvinnor inte har lika lätt att få jobb inom ett visst yrke eller position, men kanske inte det andra som är runt omkring

Det viktigaste är definitivt ett öppnare och mer kritiskt sinne. Speciellt i arbetslivet, jag har haft diskussioner och konversationer om ämnet genus med kollegor, kompisar och familj på ett sätt jag aldrig haft förut. Jag känner att jag har mer kött på benen och att jag kan förklara för andra om hur olika strukturer kan se ut i samhället på ett bra och brett sätt.

Kursen har fått mig att tydligt förstå konsekvenserna av ojämställdhet. Att det finns både strukturella och kulturella problem i bl a industrier, och att man kan hantera detta genom att använda olika modeller som nämns i boken "Det ordnar sig". Det är tydligt att arbetsvillkoren skiljer sig mellan kvinnor och män, vilket är en indikation på att ohållbarhet och orättvisa utspelar sig på arbetsplatser.

Mycket bra tankeställare, hela kursen. Intressant och bra litteratur. Det är många delar i böckerna som jag personligen inte tänkt på tidigare, som jag kommer ta med mig och använda framöver. Bra föreläsningar med intressant innehåll. Bra med koppling till böckerna.

Det viktigaste jag tar med mig från kursen är att fortsätta vara jag. Säga ifrån när det behövs och inte låta mig själv bli bortsedd eller illa behandlad pga fördomar. Även att se min omgivning, bara för att jag blir bra behandlad betyder det inte att alla blir det. Min känsla efter denna kurs är att jag kommer att vara mer förberedd för arbetslivet och utskilja sätten att bli behandlad på.

Det viktigaste är kunskapen om hur det faktiskt ser ut i samhället med kön. Jag har varit medveten innan men det känns bra att ha fått mer kunskap, läst bra böcker som går igenom forskning samt att ha fått diskutera med duktiga och kunniga personer.

Fördelar och nackdelar med en läskurs?

Fördelarna är att det blir en väldigt jämn arbetsbelastning om man läser kontinuerligt. Det är också bra att vi fått hemtentan så tidigt så det blir tydligt vad man förväntas ta med sig från sin läsning. Nackdel är att det kan vara svårt att hinna sätta sig in i en bok ordentligt när man har så mycket att göra. Att läsa tre böcker samtidigt som man har sina andra kurser har varit väldigt stressigt tycker jag, vilket har lett till att jag inte riktigt hunnit lägga ner den tid jag skulle velat på böckerna.

Jag tycker det har varit ett toppen-upplägg.

Man kan planera sin egen tid och så länge man håller sig till sin planering och läser det man ska så är det toppen. Man måste ha större disciplin på sig själv (men det är egentligen en fördel att lära sig att ha den disciplinen då man blir mer självgående), så egentligen ser jag inga nackdelar med denna typ av kurs. Jag gillar verkligen upplägget och konceptet med bokcirkel ger kursen ett socialt inslag. Kul också att få göra något annorlunda än andra kurser!

Fördelarna är klart att man får lägga upp mycket av sin tid själv och därmed kan välja vilka perioder man vill ha mer fritid och vissa man behöver jobba lite hårdare. Det har även varit roligt med bokcirkelarna då vi lärt känna varandra på ett annat plan och vi i gruppen har fått testa på att själva ta ansvar och sedan se resultatet av vad det kan ge att använda sådana här bokcirkel. Vi har haft väldigt givande diskussioner.

Nackdelarna är att vissa inte är disciplinerade nog att klara av det. Vi hade en i vår grupp som inte svarade eller dök upp på träffarna, vilket var tråkigt för oss men framförallt synd för henne själv. Jag tror det gynnar alla att gå på sådana här. En annan nackdel är väl att man inte riktigt får möjlighet att "visa" hur mycket man kan, och endast blir bedömd på en slutrapport som inte nödvändigtvis behöver motsvara hur aktiv man varit, hur mycket man lärt sig eller hur bra man resonerar egentligen.

Personligen har jag svårt att komma ihåg allt jag läser när jag läser såna här böcker så varit svårt bitvis. Samtidigt blir slutresultatet att man kommer ihåg mer eftersom man då sitter och diskuterar saker med sina klasskamrater och man antecknar och reflekterar mer

Jag pratade faktiskt med några kompisar för inte så länge sen om hur bra det har varit att få ett avbrott från de tekniska kurserna och öva på något helt annat. Jag kände tydligt när jag började skriva sammanfattningar av böckerna att det verkligen är en färdighet jag har tappat och som jag verkligen måste öva på. Något som är viktigt att kunna men som vi inte gör så mycket av på KTH enligt mig. Jag har tyckt att det har varit väldigt svårt med läsningen. Jag vet att jag har diverse svårigheter sedan innan men tänkte att denna kurs skulle vara en rolig och intressant utmaning för mig, men oj vad det visade sig svårare än jag trodde. Jag är väldigt stolt över mig själv att jag trots alla motgångar tagit mig igenom böckerna och förstått det mesta av innehållet.

Intressant att läsa om de studier som gjorts, bl a i industriföretaget i Sverige. Även intressant och lärorikt med de två andra böckerna som tar upp begrepp och teorier för att främja jämställdheten. Lite svårt att hinna med att läsa kontinuerligt under kursens gång pga andra kurser.

Positivt: Bra, roligt och intressant att höra vad andra tycker och tänker. Man får sig en tankeställare och det väcks frågor som man kanske inte tänkt på tidigare.

Negativt: Svårt att hitta tid där alla kan. Skulle underlätta att schemalagd tid som ett förslag på när man kan ses. Men, som är upp till varje grupp om man följer eller inte.

Positivt: Går att anpassa tempot själv. Skönt att bryta av med läsande bland alla matte, fysik eller programmeringskurser och få lite perspektiv utanför räkneboken och datorn.

Negativt: Väldigt ovant med en läskurs, svårt att komma igång och har varit segt stundtals. Kanske är det ett bevis för att fler läskurser behövs.

Fördelar är att man kan planera sin tid enklare. För mig personligen är det ganska enkelt att läsa vilket gör att jag snappar upp saker som vi sen kan diskutera i bokcirkeln. Bokcirkeln är också den del av kursen som jag har uppskattat mest. Diskussion och igenkännande från andra har varit viktigt, speciellt då vissa saker i böckerna känns jobbigt och oinspirerande till att jag faktiskt kommer hamna på en arbetsplats redan nästa år.

Nackdelar skulle kunna vara att det tar mycket tid att läsa, framför allt tre böcker. Nu har jag själv inte dyslexi eller andra lässvårigheter, men det skulle kunna ses som en nackdel att det är just en läskurs för personer som har det. Det kan avskräcka att välja kursen och då kan den personen gå miste om viktig kunskap.

Önskar mer av och andra synpunkter på kursen?

Jag tycker kanske inte att obligatoriska teori-genomgångar är bra. Jag personligen har svårare att fokusera när någon pratar än om jag får läsa igenom själv. Det hade varit bättre om de timmarna lades på gemensamma diskussioner kring boken eller andra "övningar" likt det vi gjorde på första lektionen. Annars tycker jag kursen har varit lärorik och väldigt intressant!

Tycker det har varit en väldigt bra och lärorik kurs!

Förslag på förbättringspunkt är att ha något moment i kursen som är muntligt och av några högskolepoäng, så att det skulle kunna väga upp till den skriftliga inlämningen. I övrigt svårt med obligatoriska lektioner nu när det är covid och vi har tre kurser parallellt fullsmockade med seminarier/redovisningar/lektioner. Men det är såklart inte ditt fel. Som jag skrev i första frågan så vill jag verkligen upprepa att jag tycker du har varit en jättebra lärare, man märker att du brinner för det du gör och det smittar av sig.

Rolig och intressant kurs men väldigt synd att inte fler män/killar känner att dem vill läsa en kurs med det här ämnet.

Svårt att nå jämställdhet när bara kvinnor är med i diskussionen.

Jag tror att ett värdefullt tillägg i denna kurs hade för mig varit om det fanns ett komplement till böckerna utöver de föreläsningar som gavs i kursen i video form eller liknande. Jag tror att det hade gjort det lättare för mig att ta åt mig ämnet och själv bilda mig en egen uppfattning.

Inget jag kommer på, kanske bättre med sidhänvisningar och fokus på specifika kapitel då ämnet är väldigt brett.

Jag tycker att kursen varit bra och riktigt intressant. Kanske lite mer riktlinjer för när böckerna ska vara lästa, typ hur lång tid man ska lägga på varje bok. Vår grupp fick lite stressigt med sista boken. Synd att inte fler läser kursen då jag tror att många skulle gynnas av den.

Möjligtvis fler lektioner med diskussion och reflektion utöver bokcirkel. Då skulle man få ett ännu bredare perspektiv och nya tankesätt som man själv, och i bokcirkeln, inte tänkt och diskuterat.

Jag önskar mer tid samt genomgång tillsammans av ett case/praktikfall innan hemtentans deadline. Kanske ytterligare källor/platser att utforska vidare material på efter kursens slut. Överlag tycker jag att kursen varit jätteintressant.

Övrigt från diskussioner:

Klassrum och bokade tider för bokcirkel.

Uppgifter i grupp.

Diskussion kring ämne något seminarium.

Tips på källor.

Muntligt seminarium eller annat moment. Inte bara text, t ex film som komplement.

8. **Sammanfattning av studenternas åsikter**

Sammantaget är studenterna mycket nöjda med kursen, främst för att de tycker att de lärt sig mycket nytt och att de fått många tankeställare. Flera är stolta över att de, trots att det var jobbigt, läst böckerna, deltagit i bokcirkel och skrivit en omfattande hemtenta. Det har upplevts som utmanande, men lärorikt och givande.

9. **Helhetsintryck**

Det har gått bra, trots pandemi. Att det gavs tydligare instruktioner för bokcirkelarna har uppskattats samt att fler tillfällen i klassrum har erbjudits.

10. **Analys**

Starkaste delarna i kursen är att kurslitteraturen uppfattas som intressant och viktig, samt att diskussionerna i bokcirkelarna upplevs som utvecklande och givande. Svagare delar i kursen är att det fortfarande är flera studenter som tycker det är utmanande att läsa på egen hand och att skrivandet också upplevs som krävande (dock inte alla). Men, positivt är att de tycker att det borde vara mer av läsande och skrivande i utbildningen.

Alla studenter utom en (en man) är kvinnor. Det är ingen skillnad mellan hur intressant de tycker att litteraturen är. Några kvinnor efterlyser dock fler män i kursen, det hade varit givande i bokcirkelarnas diskussioner.

10. **Prioriterad kursutveckling**

Ett önskemål är att tider och salar för bokcirkelarna schemaläggs, vilket kan åtgärdas. Några önskar också komplement till böcker, t ex filmer, vilket är en bra utvecklingsidé. Ytterligare några önskar mer tid för diskussion då även läraren deltar, vilket kan göras obligatoriskt. Det var frivilligt i denna kursomgång.

11. **Övrig information**

Intressant att läsande och skrivande anses utmanande men viktigt och roligt. Flera studenter efterlyser mer av det på KTH.